

Ravinnekierron muuttuva lainsäädäntö

Toiminnanjohtaja Anna Virolainen-Hynnä, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry

Twitter [@SuomenBiokierto](#) [@Biokaasu](#)

Facebook [@SuomenBiokierto](#)

VISIA

**LARA-SELVITYS,
TULOKSET
12.11.2019**

OSUUSKUNTA VISIA

ANNA VIROLAINEN-HYNNÄ

Haastattelututkimus

- **Selvityksen tarkoitus:** LARA-laaturavinnehanke on selvittänyt kierrätyslannoitteiden valmistajien (nykyiset sekä potentiaaliset) näkemyksiä lannoitteiden laatuksymyksistä sekä tulevista muutoksista toimintaympäristössä.
- **Tiedon keruu:** Kaikkiaan selvityksessä haastateltiin vapaamuotoisesti 21 yritystä 21.10.-4.11.2019 välillä. Apuna haastatteluissa käytettiin haastateltaville etukäteen toimitettua kysymyspatteristoa.
- Selvityksen toteutti Osuuskunta Visia.
- Yhteenveto selvityksen tuloksista:
<https://www.laatulannoite.fi/2019/12/18/laatu-ja-turvallisuus-ovat-tarkeita-kierratysravinnevalmisteita-tuottaville-yrityksille/>

Haastatellut yritykset

- 17 haastatelluista yrityksistä oli tuotanto- ja/tai myyntitoimintaa ajankohtana, kun haastattelu toteutettiin ("**aktiivinen**").
- 4 haastatelluista asiantuntijoista edustivat yrityksiä, joilla ei vielä ollut tuotantoa ("**tulokkaat**"). Tulokkaista 3 liiketoiminta liittyy kiinteästi lannan ja muiden maatalouden biomassojen hyödyntämiseen.
- Haastatelluista yrityksistä 16 yritystä sekä valmistaa että myy lannoitteita, 4 on lannoitteiden valmistajaa, ja 1 yritys on profiloitunut lannoitteiden myyjäksi.

Lainsäädäntö

Minkälaisia muutoksia on tulossa lainsäädännön piiristä?

- Lainsäädäntö on muutoksessa, mikä tuli hyvin esille haastatteluissa. Keskeisimmät kehityksen alla olevat lainsäädännöt ovat **jätelainsäädäntö, lannoitelainsäädäntö ja REACH**.
- Lainsäädännön näkökulmasta eniten puhuttivat **EU-lannoitetuoteasetuksen uudet vaatimukset, lannan luokittelu, puhdistamoliete, lannoitetuotteiden EoW-status ja -menettelyt** Eu-tasolla ja kansallisesti.
- Lainsäädäntömuutoksia pidettiin oleellisina tekijöinä vaikuttamassa yritysten toimintaympäristöön.
- Kaikki haastateltavat olivat tietoisia tulevista lainsäädännön kehityshankkeista. Nykyisessä lainsäädännössä nähtiin useita epäselviä asioita, jotka ovat muuttuneet epäselviksi toisten lainsäädäntökokonaisuuksien kehittymisen seurauksena esim. mikä on EoW:n ja tyyppinimen suhde?
- BAT tuo kiristyviä laatuvaatimuksia erityisesti vesipäästöihin, mutta myös hajupäästöihin. Päästövaatimukset tulevat kiristymään, mihin tulee valmistautua. Tulee kehittää uutta teknologiaa. Välimiehiä lisää...

MUUTOKSET NYT JA 2 VUODEN SISÄLLÄ

- Lähes kaikilla yrityksillä oli ollut tai tulossa suuria muutoksia 2019-2021 välillä
- **Minkälaisia muutoksia yrityksillä on vuosien 2019-2021 välillä?**
 - **19/21 yrityksellä oli käynnissä (2019-2021 aikaväli) liiketoiminnan kannalta merkittäviä kehityshankkeita kuten tuotantolaitosinvestointi tai merkittävä uusi strateginen kumppanuus.**
 - 5/21 muutoksista koskee laajennuksia *nykyiseen* tuotantolaitokseen, mistä 2 liittyy biokaasulaitoksen laajennukseen ja 3 lannoitteiden valmistukseen.
 - 5/21 biokaasun tuotantoon liittyviä julkisia *uusia* laitosinvestointihankkeita käynnissä/rakenteilla eri asteisina. Usea muukin on arvioinut/arviomassa uusia liiketoimintamahdollisuuksia biokaasuun tuotantoon liittyen.
 - 3/21 kehittää liiketoimintakonseptiaan (ei vielä omaa valmistusta)
 - 2/21 investoinneista liittyy kiinteästi jäteveden puhdistukseen.
 - 2/21 yrityksen muutos koskee muutoksia kumppanuusstrategiassa. Lisäksi usea yritys etsii aktiivisesti uusia yhteistyökumppaneita ja -muotoja ravinnekierron saralla (esim. sopimusvalmistajuus tai uudet yhteistyömuodot raaka-aineen hankinnassa erityisesti sivuvirtojen ja tähteiden hyödyntäminen, biokaasun myynti ja jakelu).
 - 2/21 koskee investointia lannoitetehtaaseen (ei biokaasua mukana). Usea muukin toimija on arvioinut/arviomassa uusia liiketoimintamahdollisuuksia lannoitetuotteiden valmistukseen liittyen.

Myynti- ja markkina-alueet

- **Aikooko yritys valmistaa kierrätyslannoitteita vietäväksi muihin EU-maihin (EU-lannoitetuoteasetus)?**
 - 7/21 yrityksestä on kiinnostunut valmistamaan CE-merkittyjä tuotteita
- **Mitkä ovat yrityksen markkina-alueet (nyt ja 2 vuoden sisällä)?**
 - **Lähialueet (alle 70 km säde): 14/21 haastatelluista ilmaisi selkeästi operoivansa tai olevansa kiinnostunut vähintään jollain aikavälillä**
 - Kotimaanmarkkinat (yli 70 km säde): 10/21 haastatelluista ilmaisi selkeästi operoivansa tai olevansa kiinnostunut vähintään jollain aikavälillä
 - EU-sisämarkkinat: 7/21 haastatelluista ilmaisi selkeästi operoivansa tai olevansa kiinnostunut vähintään jollain aikavälillä
 - Ulkomaanmarkkinat: 5/21 haastatelluista ilmaisi selkeästi operoivansa tai olevansa kiinnostunut vähintään jollain aikavälillä

Laatujohdamisen nykytila

- **Onko yrityksellä laatujärjestelmää (*tuotteet*)?**
 - Varsinaista tuotteiden laatujärjestelmää ei ollut käytössä haastatelluista yrityksistä.
- **Tuotteiden laatujohtamiseen liittyen haastateltavat mainitsivat seuraavia työkaluja ja käytänteitä (yrityksellä voi olla käytössä useita):**
 - **17/17 noudattamalla lainsäädäntöä (laitoshyväksyntä ja omaevalvontasuunnitelma)**
 - 10/17 tuotannon laatusertifikaateille ja ulkoiset auditoinnit
 - 8/17 ottamalla säännöllisesti lisänäytteitä
 - 6/17 käsittelemällä eri syötteitä selkeästi erillään tuotantolaitoksella
 - 2/17 organisaation omilla laatujärjestelmillä, sis. laituskäynnit ja näytteenotot

LARA-järjestelmän edut

Mitä hyötyä LARA-järjestelmästä voisi olla yrityksille?

Hyötyä – 14/21 vastaajista näki LARA-järjestelmässä potentiaalia. "Jos laatu järjestelmällä saataisiin vähennettyä omaa työtä ja asiakas tykkää, niin ilman muuta.":

- 7 Viestintä (hyödyt esim. viljelijälle)
- 5 Edunvalvonta ja imago (jätestigma)
- 5 Toimialan kehittäminen mm. yhteiset pelisäännöt
- 4 Jos markkinat muuttuvat, niin kiinnostaa (kilpailijat käyttää, putsarilietteen ongelmat, asiakkaat vaativat, yhteistyötahot vaativat yms.)
- 3 Toimitusketju
- 2 voisi lisätä myyntiä

Ei hyötyä – 7/21 suhtautui kriittisemmin LARA-järjestelmään:

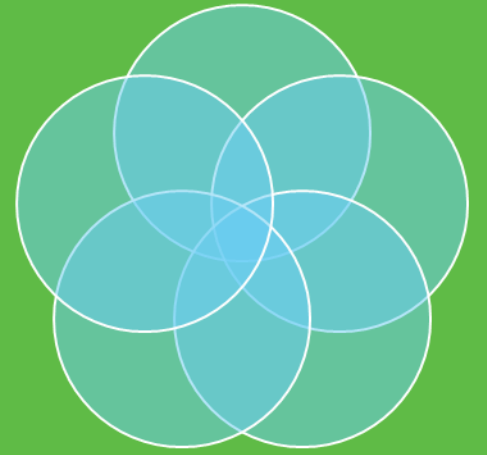
- 4 piti liian kalliina suhteessa kustannuksiin
- 3 vastaajaa ei nähnyt tuovan lisäarvoa suhteessa yrityksen nykyiseen kilpailutilanteeseen
- 1 vastaajista ei kokenut järjestelmän tuovan lisähyötyä suhteessa lainsäädäntöön

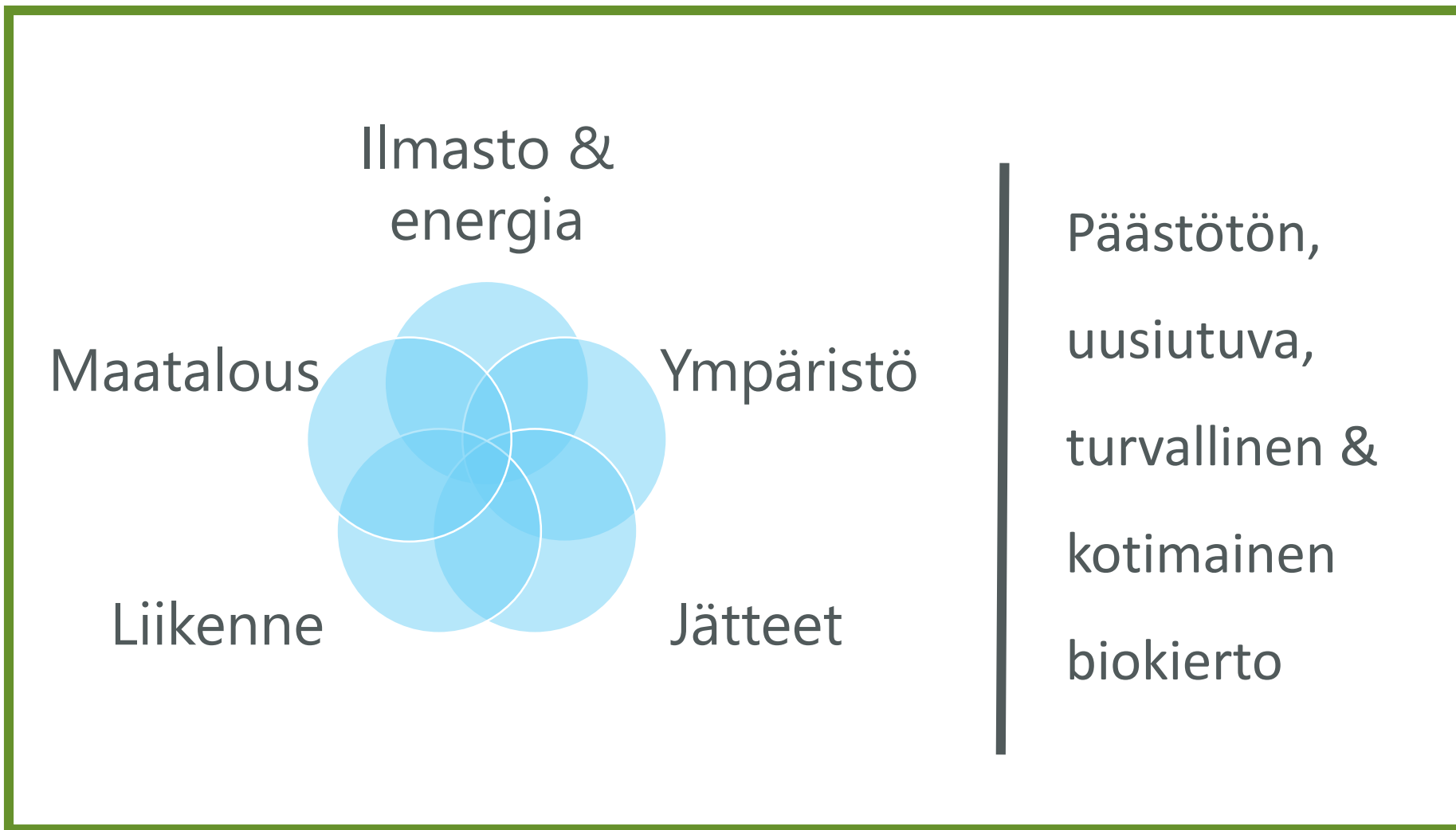
LARA-järjestelmän kehitysideat

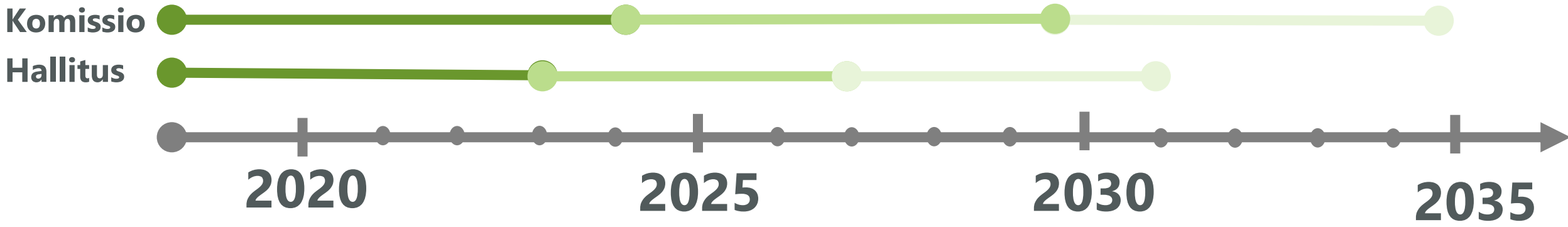

- **Järjestelmän tulisi tuoda selkeää etu suhteessa lainsäädännön vaatimuksiin. Kunnianhimon nostamisesta huolimatta järjestelmästä ei kuitenkaan suositella tehtävän liian raskasta:**
 - Seurattavien parametrien lukumäärän tulee olla kohtuullinen.
 - Järjestelmä tulisi pystyä integroimaan osaksi ISO laatu- ja ympäristöjärjestelmiä (ei erillisiä auditointeja).
 - Muutamassa haastattelussa koettiin, että LARA-järjestelmän tulisi koskea ainoastaan tuotetta ei tuotantoa (esim. tuotannon hajupäästöt eivät ole "tuoteominaisuuksia").
 - LARA:n tuoteryhmät nähtiin tällä hetkellä suppeana, sillä laatukriteereitä ei löydy kuin muutamalle eri tuoteryhmälle.
- **LARA-järjestelmän hyötyjä yrityksille voitaisiin kehittää:**
 - Sopimalla laboratorioden kanssa näytteenottopaketista vrt. viljavuusanalyysit (helppo tila ja hinta tiedossa).
 - LARA-järjestelmä voisi antaa työkalut yrityskohtaisen laatukäsikirjan tekemiseksi.
 - LARA-järjestelmää voisi hyödyntää alihankkijoiden toiminnan laadun varmistamisessa jollain tasolla.
 - Järjestelmä voisi helpottaa tuoteselosteiden tekemistä, mikä on vaikeaa tällä hetkellä.
 - Järjestelmä voisi korvata joitakin viranomaistoimintoja, esim. EoW-kuviot.
 - Järjestelmän kehittäminen siten, että siinä huomioitaisiin paremmin syötemateriaalit, puolivalmisteet ja lopputuotteet, nyt mukana on eritasoisia tuotteita. Näiden kohdalla esim. näytteenotot eroavat huomattavasti: lopputuotteet ovat tosi monimutkaisia (seoksia). Näytteenotto systeemi toimii järkevästi, mutta ei monimutkaisille.

TOIMINTA- YMPÄRISTÖ

Ajankohtaista 2020 (1/2)

Kierrätysravinnetoimialan kehittäminen

- Kansallinen laatujärjestelmä kierrätysravinteista tuotetuille lannoitevalmisteille eli Laatulannoitejärjestelmän käyttöönotto ja viestintäsuunnitelman mukaiset toimet tunnettuuden lisäämiseksi kohdejoukon keskuudessa (jatkuva)
- EU-lannoitetuoteasetuksen kansallinen toimeenpano & uudistus (2020)
- Jäteasetukset ja EoW-asiat kansallisesti ja EU-tasolla (2020)

Muu kansallisen tason vaikuttaminen

- Maatalouden 2021-2027-rahoituskehys (2020)
- Budjettineuvottelut vuosittain syksyllä (toukokuu-lokakuu)
- Biotalousstrategian päivitys 12/2020 TEM (toukokuu-joulukuu)

- Suomen kiertotalousohjelma 2.0 (*Kiertotalouden edistämishjelman laatiminen ja toteuttaminen Ohjelma 12/2020) (toukokuu-joulukuu)

Muu EU-tason vaikuttaminen

- EU – Biodiversiteettistrategian päivitys. Ehdotus julki 26.2.2020.* (helmikuu)
- EU – Maaliskuussa 2020 komissio hyväksyy EU:n teollisuusstrategian* (helmikuu-huhtikuu)
- EU – Kiertotalouspolitiikka 2.0 komission tiedonanto 4.3.2020 mennessä: (helmikuu-huhtikuu)
- EU – vesipuite- ja tulvadirektiivien sekä neuvoston direktiivin 91/271/ETY yhdyskuntajätevesien käsittelystä; komission muutosehdotus? (huhtikuu-joulukuu)
- EU – Ilmanlaatudirektiivien päivitys; komission muutosehdotus/tiedonanto? (elokuu-joulukuu)

Ajankohtaista 2020 (2/2)

Biokierto kansallisessa ilmasto- ja energiapolitiikassa

- Ilmastolain ohjausvaikutusta vahvistetaan (*Esiselvitykset ja politiikkalinjaukset 3/2020 HE 1/20) (helmikuu-joulukuu)
- Energiaverouudistus ja haitalliset tuet (VM, linjaukset valmistuvat kevään 2020 kehysriiheen mennessä) (helmikuu-toukokuu)
- Hiilineutraali Suomi 2035: Kansallisen ilmasto- ja energiapolitiikan päivitys mm. KAISU ja energia- ja ilmastostrategian päivitys (*TEM taustaselvityksen (VN-TEAS) ja strategian aloitus 4/2020, Strategia valmis 6/2021) (syyskuu-joulukuu)

EU:n ilmasto- ja energiapolitiikkaan vaikuttaminen

- EU - ehdotus eurooppalainen ilmastolaki maaliskuuhun 2020 mennessä. Tällä säädetään ilmastoneutraalisuuden tavoite vuodelta 2050 lainsäädännössä. * (helmi-joulukuu)
- EU – Komissio esittää kesäksi 2020 mennessä vaikutustenarvioidun suunnitelman kasvattaa EU:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitetta vuodeksi 2030 vähintään 50 prosenttiin ja kohti 55 prosenttia vuoden 1990 tasoon verrattuna vastuullisella tavalla. * (helmi-joulukuu)

**PYSYTÄÄN
KYYDISSÄ!
OLLAAN
OHJAIMISSA!**

Anna Virolainen-Hynnä

Toiminnanjohtaja | Executive Director
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry | Finnish
Biocycle and Biogas Association
Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland
anna.virolainen-hynna@biokierto.fi

Nettisivut

www.biokierto.fi

Twitter

[@SuomenBiokierto](https://twitter.com/SuomenBiokierto) [@Biokaasu](https://twitter.com/Biokaasu)

Facebook

[@SuomenBiokierto](https://www.facebook.com/SuomenBiokierto)